

Teze de doctorat susținute în cadrul UNMB

2009

Autor: Aciocîrlănoaei, Vasile-Petronius

Titlul: *Dramaturgia muzicală în interpretarea dirijorală*

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 08.04.2009

Scurtă prezentare:

Titlurile analizate sunt: *Preludiu la unison* (din *Suita I pentru orchestră, op. 9*) de George Enescu; *Simfonia a IV-a în fa minor* de Piotr Ilici Ceaikovski; *La Traviata* de Giuseppe Verdi. Capitolul I prezintă noțiunea de dramaturgie în general tipuri de drame, așa cum și-au desăvârșit acestea existența în timp, după care este prezentată legătura dintre dramaturgie și muzica. Capitolul al II-lea relevă intențiile dramaturgice așa cum sunt ele surprinse în diferite ipostaze istorice și culturale. Analiza lucrărilor (Capitolul al III-lea) este structurală (raportată la toți parametrii tehnic – muzicali) și interpretativă (include elemente de dramaturgie a sonorităților, de dramaturgie gestuală și de rezolvare a unor probleme de tehnică dirijorală).

Autor: Atanasiu, George

Titlul: *Creația pentru violoncel în literatura muzicală americană a secolului XX – Particularități stilistice și de limbaj instrumental*

Coordonator: Prof.univ.dr. Nicolae Brînduș

Data susținerii: 23.10.2009

Scurtă prezentare:

Teza este structurată în două părți. Partea întâi prezintă condițiile socio-culturale americane premergătoare secolului al XX-lea, cu referiri specifice la muzica amerindiană, influențele jazz-ului și ale muzicii europene. În partea a doua sunt analizate următoarele lucrări din literatura americană pentru violoncel a secolului al XX-lea: *Concertul pentru violoncel și*

orchestră opus 22 de Samuel Barber (analiza conține graficul tensiunii semantice și schemele arborilor sintactici), *Romanze* op.35 de Edward Mac Dowell, *Waltz and Celebration from „Billy the Kid”* de Aaron Copland, *Honor Song for Sitting Bull* de David Amram, *Sonata pentru violoncel solo* de George Crumb, *Three Meditations from „Mass”* de Leonard Bernstein și *Schelomo Rhapsodie Hebraique* de Ernest Bloch. Teza se încheie cu Concluziile ce definesc tabloul distinctiv al muzicii americane care se caracterizează prin totală diversitate pe planul orientărilor compoziționale, violoncelul având un loc aparte în repertoriul cameral și solistic instrumental al secolului al XX-lea.

Autor: Beldean, Nicolae Laurențiu

Titlul: Contribuții ale compozitorului Constantin Simionescu în domeniul analizei și interpretării muzicale

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 19.06.2009

Scurtă prezentare:

Teza reprezintă o încercare de a descrie un tip de analiză structurală ca aplicație pentru înțelegerea lucrărilor compozitorilor clasici, începând cu Johann Sebastian Bach, până la Gustav Mahler. Plecând de la valorile incontestabile, demult standardizate, pe care metodologia de analiză demarată în miezul secolului XX de compozitori ca Dumitru Bughici, Tudor Ciortea, Sigismund Toduță (ca să amintesc doar câteva dintre numele importante ale școlii românești de analiză) o prescriu - și până la potențarea exhaustivă a problemelor legate de structura sonoră în școala fundamentată de academicianul Ștefan Niculescu, se constată unele aspecte sau unghiuri de vedere ocultate, ce par că pot fi descrise mai bine de un alt tip de analiză, respectiv de o nouă teorie. Acest tip de analiză îi aparține compozitorului Constantin Simionescu și conduce la o reflectare substanțială asupra rolului interpretării muzicale autentice, profesioniste; ea instituie performanțe pentru cei care se încumetă să o asimileze.

Autor: **Benkö, Judit-Emese**

Titlul: *Antecedentele muzicii simfonice la Cluj de la începutul secolului al XIX-lea până la înființarea Filarmonicii de Stat*

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Voiculescu

Data susținerii: 19.05.2009

Scurtă prezentare:

Cercetarea prezintă readuce în atenție viața muzicală a Clujului în contextul evenimentelor concertistice. Structurată în șase părți, autoarea propune o retrospectivă istorică documentată a mișcării simfonice clujene, oferind o sinteză a principalelor aspecte ale acestui trecut simfonic în contextul evoluției formațiunilor orchestrale, bazată pe bogatul material de presă și o serie de documente de arhivă. Pornind de la constituirea primei formații orchestrale modeste în cadrul Teatrului maghiar, din 1793, s-a urmărit evoluția formațiunilor orchestrale înființate în cadrul unor asociații muzicale: a Școlii de muzică (înființată în 1819, ulterior Conservatorul de muzică), și a Cercului de muzică (1841-1876), a societăților filarmonice: a Filarmonicii „Gh. Dima” (Orchestra Operei Române, înființată în 1920), a Filarmonicii „Karl Goldmark”, a comunității evreiești din Cluj (1934-1942), a Societății Filarmonice din Cluj (1940-1944), a Filarmonicii „Ardealul” (1945-1948, respectiv 1954); s-a monitorizat și activitatea simfonică a Orchestrei Operei Maghiare de Stat, precum și a Orchestrei Conservatorului „Gh. Dima” până în momentul, când în urma înființării Filarmonicii de Stat, din data de 1 septembrie 1955, Clujul se putea bucura de o viață concertistică organizată.

Autor: **Bentoiu (căsătorită Antonioli), Ioana-Marta**

Titlul: *Vues sur la voix – Aspects du phénomène vocal à la confluence entre l'interprétation musicale, la conscience corporelle et la psychanalyse (Priviri asupra vocii – Aspecte ale fenomenului vocal, la intersecția dintre interpretare muzicală, conștiință corporală și psihanaliză)*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 20.11.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea propune o lectură nouă a fenomenului vocal. Capitolul I prezintă explicații privind apariția vocii umane la hominizi. De asemenea, este descrisă evoluția acesteia din momentul nașterii individului și până la ultimele momente ale existenței, cu transformările ei multiple. În capitolul al II-lea se propune o metodă de canto, cu accent marcat pus pe relectura parametrilor muzicali - în special viziunea ritmică - de către cântăreți, precum și pe ridicarea nivelului conștiinței corporale a fiecăruia. Sunt abordate aspecte legate de pedagogie, care sunt reluate și în capitolul al III-lea, unde se afirmă necesitatea rezolvării problemelor de ordin psihic al interpretului, pentru ca acesta să-și poată desfășura întreg potențialul artistic. Este prezentată aici valoarea vocii ca obiect pulsional în psihanaliză. Toată lucrarea propune viziuni diferite asupra aceluiași fenomen, cel vocal, - al muzicianului, medicului, psihanalistului, melomanului etc., - dar pe care autoarea ține să-i grupeze și să-i pună în prezență, întru mărirea cunoștințelor noastre despre vocea umană.

Autor: Biriță, Simona Gabriela

Titlul: Folclorul copiilor în creația muzicală românească destinată corului de copii (cu sau fără acompaniament) în a doua jumătate a secolului XX și începutul secolului XXI

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Buciu

Data susținerii: 21.09.2009

Scurtă prezentare:

Teza își propune să identifice elementele specifice acestei categorii folclorice în lucrările compozitorilor români de muzică corală din perioada mai sus menționată. Intitulat „*Folclorul copiilor, o categorie a folclorului românesc*”, primul capitol reprezintă o expunere detaliată a elementelor de structură specifice folclorului celor mici. Pornind de la această prezentare, capitolul secund încearcă să stabilească o legătură între „*Creația corală românească din prima jumătate a secolului XX și folclorul pentru copii*”, urmând ca în capitolul al treilea demersul științific să se concentreze pe „*Prezența folclorului copiilor în creația muzicală românească destinată corului de copii (cu sau fără acompaniament) în a doua jumătate a secolului XX și începutul secolului XXI*”. Ultimul capitol vorbește despre „*Creația corală dedicată copiilor și importanța ei în procesul de educație muzicală*” amintind totodată și

câteva coruri de copii din peisajul românesc, promotoare ale creației muzicale bazate pe elemente din folclorul copiilor.

Autor: Buga, Aurel

Titlul: Instrumentele populare aerofone și evoluția lor

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 30.06.2009

Scurtă prezentare:

Cercetarea instrumentelor muzicale aerofone folclorice românești actuale reprezintă un prilej de radiografiere, de altfel destul de dificilă a stadiului constructiv, de tehnică instrumentală și de expresie artistică specific națională. *Buciumul, fluierul, cimpoiul și naiul* au rădăcini proprii și particulare în spațiul culturii folclorice românești, chiar dacă aceste instrumente (sub diferite forme) se regăsesc și la alte popoare (europene sau extraeuropene). Deși principiul constructiv al fiecărui instrument în parte conservă un model care se pierde în negura vremurilor, am constatat totuși pe de o parte tendința de generalizare a formelor care implică mai puțină migală și o tehnică de execuție instrumentală mai comodă, iar pe de altă parte începutul unei tendințe de renunțare la construcția unora dintre aceste instrumente.

Autor: Butnaru, Andreea-Laura

Titlul: Repere stilistice în interpretarea sonatei pentru pian și violoncel în prima jumătate a secolului al XX-lea

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 07.10.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea se axează pe analiza interpretativă a cinci sonate camerale pentru pian și violoncel, care constituie repere repertoriale definitorii pentru literatura de gen a primei jumătăți a secolului al XX-lea. Se pornește de la impresionismul delicat al Sonatei lui *Claude Debussy* care ne introduce într-o lume de basm plăsmuită prin sugestiile programatice ale fiecărei părți. *Dmitri Șostakovi* propune structurarea lucrării sale pe tipare tonale și formale apropiate

conceptului tradițional, într-o succesiune de patru tablouri sonore distincte. Mozaicul artistic - muzical al primei *Sonate pentru pian și violoncel* de **Bohusláv Martinů** descrie în mod inspirat explozia de inedit, de nou în lumea interioară a artistului, generată de combinarea ingenioasă a intonațiilor europene culte și populare. Viziunea artistică a lui **George Enescu** despre *ethos-ul* muzical este descrisă în *Sonata op. 26, nr.2, în Do major, pentru pian și violoncel*. Reveria și dorul sunt elementele filozofice dominante, ca posibilități virtuale de evadare din cotidian într-un univers propriu sensibilității artistului. Demersul se încheie cu examinarea stilistică a *Sonatei pentru pian și violoncel op.11, nr.3* de **Paul Hindemith**, o lucrare care îngemănează claritatea structuralistă cu expresionismul.

Autor: Constantinescu Kober, Olga (Mexic)

Titlul: *Influențele educației muzicale integrale în anumite aspecte ale inteligenței verbale și ale inteligenței de executare, a copiilor în vârsta școlară*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 13.10.2009

Scurtă prezentare:

Cercetarea de față are la bază ipoteza că educația muzicală integrală poate influența în anumite aspecte inteligența verbală și de executare (performanță) a copiilor în vârstă școlară. Veracitatea acestei ipoteze s-a demonstrat printr-un experiment realizat cu ajutorul unui curs intensiv de muzică de 40 de ore și întemeiat pe principiile educației muzicale active. Materialul utilizat a fost creat în mod special pentru acest experiment. Pentru măsurarea inteligenței s-au folosit testele de inteligență de David Wechsler pentru copii WISC-R. Copiii care au participat la această investigație fac parte din școala secundară Plantel Azteca din Mexic, o școală cu un înalt randament școlar, cu medii nu mai jos de 8.5, sunt din clasa a șaptea și au între 13 și 14 ani. Atât grupul martor cât și cel care a primit antrenamentul muzical a fost compus de cinci fete și zece băieți. Rezultatele, analizate statistic cu Testul Wilcoxon, au demonstrat că subtestul Construcții cu cuburi a fost cel care a marcat diferența între cele două grupuri Martor și Flaut (cel care a primit cursul de muzică) la Retest. Concluzia care se desprinde din aceste rezultate este că educația muzicală integrală dezvoltă inteligență generală, rațiunea, logica precum și alte calități no intelective ca perseverența și concentrarea.

Autor: Cornea (căsătorită Marcovici), Rodica

Titlul: *Activitatea pianistică sibiană sub egida asociațiilor muzicale săsești (1839 – 1939)*

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 16.12.2009

Scurtă prezentare:

Asociațiile muzicale săsești din Sibiu: HERMANNSTÄDTER MUSIKVEREIN, HERMANNSTÄDTER MÄNNERGESANGVEREIN și MÄNNERCHOR HERMANIA au activat timp de o sută de ani și prin activitatea lor muzicală de excepție, au contribuit la întregirea vieții artistice a Transilvaniei. Lucrarea este structurată pe patru capitole, plecând de la aspecte din viața culturală a sașilor transilvăneni, relevând apoi activitatea asociațiilor muzicale concretizată în numeroase concerte susținute de acestea, ea conține apoi liste de repertoriu de operă, coral, simfonic și cameral parcurse de către asociațiile muzicale. Următorul capitol al lucrării subliniază prezența la Sibiu a unor figuri reprezentative de muzicieni europeni care au concertat pe scenele asociațiilor muzicale săsești: Ludwig Wiest, Johann Strauss-fiul, Johannes Brahms, Joseph Joachim, Franz Liszt. Ultimul capitol este dedicat activității pianistice sibiene și a preocupărilor pedagogice ale unor pianiști sibiieni. Tot aici sunt prezente liste de repertoriu și concertele cu pian, susținute sub egida asociațiilor muzicale săsești, culminând cu aspecte din viața și activitatea „*copilului minune al Transilvaniei*”, Carl Filtsch.

Autor: Crăciun (căsătorită Popa), Sanda

Titlul: *Viola între tradiție și inovație*

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 24.11.2009

Scurtă prezentare:

Prezenta teză a pornit de la ideea timbrului ca parametru definitoriu, caracteristic sunetului, o *marcă* a unei voci, a unui instrument, una dintre variabilele creative a limbajelor muzicale.

Din această perspectivă a fost schițat destinul violei, definită ca voce cu o culoare sonoră proprie, element de echilibru și culoare în spațiul orchestral, până la momentul când a cucerit locul de instrument solistic; demonstrație pornită de la ideea de a reda o *image* subiectivă, sinteză a unor cunoștințe muzicale și culturale, o interpretare a sensului lor aparținând autoarei. Astfel, au fost alese ca reper trei lucrări muzicale, situații speciale legate de momentul apariției ei ca instrument modern sau a unor schimbări în limbajul componistic în care timbrul violei își relevă calitatea proprie: 1. J.S.Bach - Concertul brandenburgic nr.6 KVV 1051; 2. W.A.Mozart – Simfonia concertantă pentru vioară, violă și orchestră, KV 364; 3. Bela Bartok - Concertul pentru violă și orchestră, op.postum. Acest parametru timbral al violei a fost urmărit: a) într-o serie selectivă de exemple din repertoriul orchestral; b) combinația clarinet – violă; c) în limbajul muzical al secolului XX prin lucrări originale de muzică românească semnate: George Enescu, Aurel Stroe, Violeta Dinescu, Dan Dediu, Liviu Dănceanu, Octavian Nemescu.

Autor: Drăghici, Luiza-Maria

Titlul: Evoluția stilistică a sonatei pentru vioară și pian în romantism – repere axiologice

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 07.10.2009

Scurtă prezentare:

Acest demers de cercetare interpretativă debutează cu prezentarea contextului cultural al Romantismului, apoi parcurge, printr-o analiză stilistică – interpretativă amănunțită, un drum ascendent din punct de vedere cronologic și al problematicii interpretativ-violonistice. Analizele muzicale camerale, cel de-al treilea și cel mai important capitol al tezei, debutează prin prezentarea a patru lucrări camerale semnate de F.Schubert (ciclul de 3 sonatine pentru vioară și pian op.137 și Duo-ul op.162 vioară – pian), apoi cele două sonate pentru vioară și pian ale lui R.Schumann (op.105 și op.121), trilogia sonatelor pentru vioară și pian de J.Brahms (op.78 în Sol major, op.100 în La major și op.108 în re minor), finalizându-se cu sonată pentru pian și vioară în La major a lui C.Franck. Studiul analitic interpretativ are ca scop final aprofundarea înțelegerii textelor muzicale, aportul personal în plan interpretativ fiind deosebit de relevant în acest sens (soluții tehnice, modalități de frazare muzicală,

compararea unor versiuni discografice de referință). Lucrarea de doctorat lasă loc unor viitoare posibile dezvoltări analitico-interpretative.

Autor: Gavrilă (căsătorită Nauncef), Alina-Maria

Titlul: *Repertoriul românesc pentru vioară solo în prima jumătate a secolului XX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 19.06.2009

Scurtă prezentare:

În această teză de doctorat, au fost analizate următoarele lucrări românești pentru vioară solo din prima jumătate a secolului XX: *Lăutarul* din *Suita Impresii din copilărie*, *Airs dans le genre roumain pour violon solo* (1926), *Fantaisie concertante pour violon solo* și *Sarabande pour violon solo* (1910 – 1915), de George Enescu; *Suita pentru vioară solo* (1917 – 1918) de Dimitrie Cuclin; *Suita în stil clasic pentru vioară solo* (1942), de Sandu Albu; *Sonata pentru vioară solo* (1949), de Marcel Mihalovici și *Partita pentru violină solo* (1949) de Alfred Mendelssohn. Prin aceste analize, s-a dorit caracterizarea mijloacelor genului și stilului, conținutului și formei din dorința de a releva astfel particularitățile ce le va asigura posibilitatea de a fi utilizate ca material în procesul didactic al facultăților. Din aceste analize amănunțite au reieșit astfel propuneri metodice pentru soluționarea numeroaselor probleme tehnice ce apar în momentul studierii lucrărilor în cauză. Astfel, Capitolul I reprezintă o succintă prezentare a secolului XX, cu implicații în arta muzicală în general, dar mai ales în arta viorii; Capitolul II analizează creația enesciană pentru vioară solo; Capitolul III analizează lucrările compozitorilor: Dimitrie Cuclin, Sandu Albu, Marcel Mihalovici și Alfred Mendelssohn și Capitolul IV tratează importanța studierii repertoriului analizat.

Autor: Goldbach, Felix-Constantin

Titlul: *Incursiuni în creația camerală pentru clarinet – o perspectivă istorică, stilistico-interpretativă* -

Coordonator: Prof.univ.dr. Nicolae Brânduș

Data susținerii: 02.06.2009

Scurtă prezentare:

Sunt investigate interdisciplinar și monografic o serie de lucrări camerale importante clarinetului din perioada clasicismului vienez până în sec. XX. Cele 9 lucrări camerale ample, de Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven, Robert Schumann, Max Bruch, Igor Stravinski, Béla Bartók, Dan Constantinescu, Marțian Negrea și Krzysztof Penderecki, capodopere ale genului, oferă subiecte de larg interes cu aplicabilitate artistică și didactică nemijlocită. Dizertația este o decodificare riguroasă, care oferă subiecte de larg interes și exemplificate audio-video.

Autor: **Iliuță, Gheorghe**

Titlul: *O abordare teoretică privind structurarea culminațiilor în interpretarea dirijorală – repere repertoriale -*

Coordonator: Prof.univ.dr. Grigore Constantinescu

Data susținerii: 14.01.2009

Scurtă prezentare:

Având un nucleu de șapte capitole importante, demersul de cercetare parcurge evaluarea și configurarea climax-urilor muzicale din perspectiva interpretativă a dirijorului de orchestră. Primele trei capitole (*Locul culminațiilor în formele și genurile muzicale tonale, Frazarea muzicală în funcție de clasificarea culminațiilor și Rolul dirijorului în stabilirea și evoluția temporală a culminațiilor*) alcătuiesc partea teoretică, științifică a tezei. Următoarele trei capitole (*Tensiunea muzicală – factor determinant în procesul interpretativ dirijoral de structurare a culminațiilor, Situarea dinamicii și timbralității în organizarea culminațiilor și Studiul comparativ al culminațiilor în versiuni interpretative*) alcătuiesc partea practică a tezei, implicațiile în interpretarea muzicală. Relaționarea parametrilor stilistici are ca scop evaluarea și structurarea climax-urilor formelor muzicale tonale. Tema doctoratului aduce un plus de obiectivitate și noutate formarea identității actului interpretativ dirijoral.

Autor: **Ioannou, Luciana-Gilda (Grecia)**

Titlul: *Tehnici sonore și timbrale inovatoare în creația contemporană dedicată pianului*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Nemescu

Data susținerii: 11.12.2009

Scurtă prezentare:

În teză sunt prezentate, studiate și analizate efecte sonore inovatoare din compoziția contemporană pentru pian, alături de care sunt menționate și alte probleme direct legate de acestea. Cele trei capitole principale, dezbate fiecare câte un aspect concret și sunt meticulos organizate pe subcapitole și categorii bine definite, însoțite de aproximativ 250 de exemple muzicale. Capitolul I, *Expansiunea sonoră și timbrală*, care ocupă și cea mai mare parte a lucrării, se referă la tehnicile sonore și timbrale noi. Secțiunea II, *Probleme de notație și aplicare practică în muzica recentă* prezintă adaptările și noutățile partiturii, precum și probleme ce se ivesc în direcția comunicării și interpretării acesteia, iar partea finală III, *Aspecte noi în tehnica pianistică și în relația compozitor-interpret-auditoriu*, tratează problemele tehnice pe care le întâlnește pianistul interpret de muzică nouă și tema relației dintre compozitor, instrumentist și public.

Autor: **Ivan (cătătorit Ivan-Roncea), Ion**

Titlul: *Repertoriul concertant al harpei. Repere tehnice și interpretative*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 23.06.2009

Scurtă prezentare:

Teza își propune o analiză interpretativă a lucrărilor concertante pentru harpă și orchestră. Este o cercetare amplă ce cuprinde două părți și o scurtă concluzie. Prima parte este un succint eseu intitulat **Despre analiza muzicală, interpretare, interpret**, iar partea a doua: **Analize** – reprezintă latura pragmatică, concretizată în analiza a zece concerte, în care munca de elaborare a fost axată în principal pe analize și sinteze pe text, vizând probleme de interpretare sau privind tehnicile instrumentale. Teza nu intenționează să ofere soluții de interpretare - căci opțiunile interpretative sunt individuale și nu pot fi generalizate - ci pune la dispoziția interpretului un instrument de lucru, menit a-i înlesni drumul spre cunoașterea muzicală și elaborarea propriei versiuni. Investigația muzicologică este orientată prioritar spre explorarea potențialului interpretativ al piesei și mai puțin spre aflarea intențiilor sau a „adevărului muzical” al lucrării, încercând să descifreze „informația” pe care o conține,

sensul, mesajul sau caracterul muzicii și felul în care poate fi redat cât mai conform cu spiritul acesteia.

Autor: Mohanu, Lavinia-Crenguța

Titlul: *Descriptivismul în muzică*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 18.06.2009

Scurtă prezentare:

Descriptivismul identifică în muzică reprezentări ale surselor de inspirație dintre cele mai veritabile, grație colaborării cu arta cuvântului și nu în ultimul rând plasticității sunetului muzical. Primul însemn al conceptului îl constituie “antetul” identificat printr-un titlu sau un program din ce în ce mai elaborat. Reperul esență este stabilit însă de unitatea “triunghiului” descriptiv, format din semnificant, semnificat și referent. Pertinența anumitor aspecte de ordin gramatical în redarea aceleiași intenții de către diferiți compozitori, conduce la existența unor arhetipuri descriptiv-programatice în creațiile consacrate. În atingerea finalității, teza a fost structurată într-o introducere care fixează portalurile prin care va fi abordat subiectul, o prima parte care defilează pe perioade stilistice, compozitori și partituri muzicale. A doua etapă grefată pe dimensiuni muzicale, are ca scop ordonarea elementul descriptiv în dublul său aspect: evocator, de esență coloristică intonațional-timbrală și imitativ, direct sau aproximativ. Conceptul coroborat cu potențialul oferit de programatism, își atinge scopul primordial în procesul audiției, acolo unde își află verificarea și viabilitatea. Valențele inepuizabile ale sunetului muzical, măiestria componistică și ingeniozitatea concepțiilor concură la farmecul și valoarea descriptivismului în muzică.

Autor: Năstase, Gabriel

Titlul: *Actul creației scenice în spectacolul lirico-dramatic*

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 12.06.2009

Scurtă prezentare:

Prezenta lucrare propune o structurare a principalelor etape teoretice și practic-aplicative, care pot fi însușite de către personalul artistic și tehnic al unui teatru de operă în scopul realizării scenice a unui spectacol lirico-dramatic. Lucrarea a fost structurată în trei capitole, iar la finalul acestora am prezentat fotografii preluate din spectacolele în care am interpretat diverse roluri solistice, la care am atașat și câteva imprimări video ale rolurilor interpretate, unele analizate din punct de vedere interpretativ pe parcursul lucrării. Primul capitol intitulat „Repere axiologice în evoluția teatrului liric” cuprinde un scurt istoric al teatrului liric, cu prezentarea compozitorilor care sunt reprezentativi pentru acest gen teatral. Al doilea capitol intitulat „Potențialul artistic al teatrului liric” se referă la cristalizarea spectacolului liric în teatrul de operă modern. Al treilea capitol intitulat „Dinamica creației vocale solistice în spectacolul de operă” se referă la pregătirea individuală a soliștilor vocali și responsabilitățile ce le revin în cadrul creației scenice a spectacolului de operă. Finalul lucrării concluzionează proiecțiile pedagogice ce se pot desprinde din tematica abordată.

Autor: Nicolau (căsătorită Buhai), Monica

Titlul: *George Georgescu – personalitate a artei dirijorale a secolului al XX-lea*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 20.01.2009

Scurtă prezentare:

Teza își propune să evidențieze caracteristicile care personalizează activitatea lui George Georgescu în calitatea sa de șef de orchestră, în contextul socio-cultural al primei jumătăți a secolului al XX-lea. În cele patru capitole sunt prezentate momentele importante ale biografiei și activității artistice a dirijorului român, în domeniul muzicii simfonice și a celei de operă, cu referire la repertoriile interpretate și calitățile umane și profesionale care îl individualizează față de colegii săi de generație. Documentarea s-a făcut prin sursele bibliografice specificate și prin interviuarea unor membri ai familiei și colaboratori.

Autor: Obrejan, Cristian

Titlul: *Folclorul muzical aromân – categorii funcționale și particularități stilistice*

Coordonator: Prof.univ.dr. Gheorghe Oprea

Data susținerii: 08.10.2009

Scurtă prezentare:

Dintotdeauna “romanitatea sud-dunăreană” a exercitat o fascinație aparte asupra românilor. Putem înțelege această fascinație, dacă ne gândim la înrudirea lingvistică a românei, aromânei, meglenoromânei și istroromânei, cele patru dialecte ale limbii noastre naționale. Lucrarea de față oferă în acest sens argumente și documente importante cu privire la tema abordată, dovedind aprofundarea subiectului prin cele expuse pe parcursul incursiunii în istoria aromânilor, civilizația populară și nu în ultimul rând folclorul muzical aromân. Demne de interes sunt analizele sintetice făcute în ultimul capitol prin care se demonstrează vechimea cântului popular aromân, manifestare vie a sensibilității lor spirituale.

Autor: **Oprîțoiu, Virgil-Cătălin**

Titlul: *Aspecte stilistice și interpretative în unele creații pentru flaut din muzica românească în a doua jumătate a sec.XX. Interpretarea – Act creator*

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 22.06.2009

Scurtă prezentare:

Teza împlinește un travaliu de cercetare, interpretare (înregistrări) și analiză, a cărei motivație este dorința afirmării interpretative flautistice a muzicii contemporane de etos național. Lucrarea se structurează în două părți care privesc *prezentarea flautului și analize muzicale ale compozitorilor români contemporani*. În prima parte se prezintă istoricul instrumentului, familia flautului, principii acustice, școli de flaut, subcapitole în care se expune evoluția flautului structurat pe perioade stilistice (Renaștere, Baroc, Clasicism, Modernism) și praguri ale achizițiilor tehnice cu corespondențe în evoluția componistică și interpretativă. În partea a doua se extrag caracteristicile componistice și interpretative în urma analizei muzicale ce pregătește interpretul asupra imaginii muzicale ce trebuie evocate în literatura muzicală a compozitorilor: Mihaela Stănculescu-Vosgianian ca trăire a experienței inițiatice incantatorii, Ulpiu Vlad – selecția determinării – precizia indeterminării, Laura Manolache – hermeneutica antagonismului polar, Carmen Maria Cârnelci – treimea entităților motrice și muzica creatoare

de transă, Irinel Anghel – reflexia suprarealismului în spații inter-dimensionale, Viorel Munteanu – ubicuitatea tradițiilor camerale românești.

Autor: **Pandeleescu, Anton**

Titlul: *Evoluția și importanța concertului instrumental în creația pentru chitară de la baroc până în secolul XX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Șerban Dimitrie Soreanu

Data susținerii: 13.01.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea de doctorat își propune o analiză complexă sub aspect formal, estetic, hermeneutic, fenomenologic și semiotic asupra unor lucrări de referință în genul concertant. Punctul de plecare în elaborarea subiectului l-a reprezentat epocile stilistice distincte, astfel: pentru perioada Barocului instrumental, *Concertul nr. 2 R.V. 424 în Re Major pentru chitară și orchestră de coarde* și *Concertul nr.3 R.V. 425 în Do Major pentru chitară și orchestră de coarde* de Antonio Vivaldi, cât și *Concertul în re minor pentru chitară și orchestră de coarde* de Johann Sigismund Weiss. Perioada Clasicismului muzical a fost reprezentată de *Concertino-ul în mi minor pentru chitară și orchestră de coarde* de Ferdinando Carulli și *Concertul nr. 2 op. 30 în La Major pentru chitară și orchestră* de Mauro Giuliani. Romanticismul muzical a cuprins *Concertul Del Sur* pentru chitară și orchestră de Manuel Maria Ponce, iar muzica secolului XX s-a axat pe analiza *Concertului pentru chitară și orchestră* de Heitor Villa Lobos și *Concertul Descrieri Catalane* pentru chitară și mică orchestră de Leo Brouwer.

Autor: **Petrovici, Anda-Marina**

Titlul: *Concert-Maestrul: perspectivă diacronică și postulat artistic*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 26.06.2009

Scurtă prezentare:

Teza este un studiu aprofundat privind apariția și evoluția unei funcții de bază a orchestrei simfonice. Rezultatele acestui studiu, concluziile sale pot fi utilizate ca un îndreptar teoretico-practic în scopuri didactice sau în judecarea capacității unui instrumentist, căruia i se încredințează îndeplinirea responsabilei munci de *concertmaestru*. În același timp, acest studiu se dorește a fi o contribuție la cunoașterea muncii văzute și mai puțin văzute a primului violonist, la justa percepere a importanței capitale, pe care el o are în a face posibilă funcționarea acestui angrenaj uriaș, numit orchestră simfonică. Lucrarea este structurată în două mari capitole: Capitolul I. Perspectiva diacronică a funcției de *concertmaestru*; Capitolul II. Marile momente solistice din literatura simfonică. Cercetarea se bazează pe adevărul axiomatic al interdependenței condiționale dintre orchestră și *concertmaestru* în evoluția lor comună către instituționalizare.

Autor: Radu, Mirela-Alexandra

Titlul: *Ars subtilior*: inovații stilistice

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 30.09.2009

Scurtă prezentare:

Teza propune analiza unui stil muzical apărut și dezvoltat la sfârșitul secolului al XIV-lea în cadrul curților aristocratice controlate de curtea papală de la Avignon. O apariție meteorică ce a durat doar cca. 30 de ani și s-a stins la fel de rapid precum a apărut din cauza modificării contextului social, *Ars subtilior* este în esență un stil complex, elitist, surprinzător și controversat, comparativ prin rafinamentul și eleganța care conduc spre prețiozitate cu impresionismul secolului al XIX-lea, destinat amuzamentului unor elite intelectuale și sprijinit financiar de către mecenați. Stilul muzical *Ars subtilior* a fost mai mult decât altele dependent de contextul social în care a apărut. De aceea, structura tezei propune o abordare complexă care vizează atât parametrul istoric al perioadei cât și caracteristicile stilului, reprezentanți, genuri muzicale în care s-a exprimat, elemente inovatoare și de interpretare.

Autor: Savu (căsătorită Totan), Silvia

Titlul: *Melodia franceză pentru voce și pian - Creatori de referință: Fauré, Duparc și Debussy*

Coordonator: Prof.univ.dr. Nicolae Brânduș

Data susținerii: 29.10.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea de față constituie un excurs în istoria melodiei franceze pentru voce și pian de la origini până în epoca modernă, care punctează principalele direcții de dezvoltare pe care aceasta le-a cunoscut în decursul timpului și reliefând elementele esențiale și inovatoare specifice compozitorilor care au avut contribuții valoroase în domeniu. De asemenea face o analiză aprofundată, pe exemple concrete, a particularităților stilistice ale primilor trei mari creatori de melodii franceze, Gabriel Fauré, Henri Duparc și Claude Debussy, trasând posibile itinerarii interpretative.

Autor: **Sălcianu, Reveca**

Titlul: *Ținutul Romanați în contextul culturii muzicale tradiționale*

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 20.06.2009

Scurtă prezentare:

Ținutul Romanați, ce și-a menținut, în conștiința localnicilor, numele legendar în granițele de odinioară a fost abordat și studiat în profunzime sub aspectul culturii muzicale tradiționale. Pe baza unui demers îndelung investigat, plecând de la reconsiderarea în plan național, a așa-numitei „arte minore, care, nu merită niciodată disprețul nimănui”, cum spunea Lucian Blaga, autoarea a cules și analizat detaliat coordonatele funcționale și stilistico-structurale ale muzicii folclorice din zona de baștină a autoarei. S-au reliefat astfel, valori inconfundabile ale repertoriului obiceiurilor de trecere, mai ales nupțiale, ale obiceiurilor calendaristice, unele cu totul inedite, apoi genurile fundamentale neocasionale încă viabile, precum balada, doina, cântecul propriu-zis și jocul popular.

Autor: **Simonov, Victor**

Titlul: *Tradiție și inovație în tehnica și studiul cornului*

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 13.05.2009

Scurtă prezentare:

Teza își propune o sinteză a evoluției cornului și a artei de a cânta la acest instrument, o îmbinare armonioasă a tradiției cu inovațiile aduse de dezvoltarea științifică și tehnologică contemporană, atât în privința construcției de instrumente și accesorii, cât și în procesul de studiu, în special prin aportul deosebit al computerului personal în educația muzicală, lucrarea constituind o contribuție necesară la compensarea unei lipse acute a materialului documentar în limba română din învățământul de specialitate, toate acestea, privite prin prisma unei îndelungate experiențe personale de instrumentist și profesor a autorului.

Autor: **Szabo, Anna**

Titlul: *Sistemul educațional muzical al lui Zoltán Kodály în contextul european modern*

Coordonator: Prof.univ.dr. Liliana Rădulescu

Data susținerii: 15.01.2009

Scurtă prezentare:

Este o lucrare concisă, în care autoarea prezintă în amănunt un întreg sistem de educație muzicală, preluată de cele mai mari centre educațional-muzicale din lume. Alături de Sistemul lui Orff și cel al lui Suzuki, Metoda Kodaly reprezintă o modalitate de a-i învăța pe toți copiii să cânte expresiv, să înțeleagă muzica, să-și descopere creativitatea prin muzică și, nu în ultimul rând, s-o transmită și altora. Kodaly, personalitate complexă, mare iubitor și căutător al valorilor folclorice, propune melodiile populare și folclorul copiilor ca bază pentru educația muzicală, ce trebuie să înceapă încă de la vârste preșcolare. Cunoscând potențialul real al acestui sistem educațional muzical, și bazându-se pe realizările concrete ale celor care l-au utilizat, autoarea tezei propune studierea în amănunt și adoptarea acestuia și în cadrul învățământului muzical românesc, argumentând posibilitatea realizării acestora prin exemple și materiale muzicale clare.

Autor: Szilagy, Ana

Titlul: Raportul timp-formă în muzica secolului XX

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Dediu

Data susținerii: 27.10.2009

Scurtă prezentare:

Două categorii importante în muzică – timpul și forma – și raportul dintre ele au fost dezbătute în teză. Acest raport a fost urmărit de-a lungul istoriei muzicii, începând cu Ars Nova și terminând cu Postmodernismul. Accentul a fost pus pe curente și direcții secolului XX: Impresionism, Atonalism, Serialism, Noul folclorism, Noul modalism, Serialismul integral, Aleatorism, Muzica stocastică, Muzica electro-acustică, Minimalism, Postmodernism, Spectralism și Muzica arhetipală. În cadrul fiecărui curent muzical din secolul XX, se face referire la compozitorii și lucrările lor care revelează raportul timp-formă. Afirmațiile se întemeiază pe literatura muzicologică (în speță cea germană) și analiza temporal-formală. Tema are în vedere timpul muzical (ritm, metru, tempo, agogică, ritmul formei – alternarea perioadelor, secțiunilor, repetițiile, variațiile, diferențele, contrastele), timpul fizic (cronologic) și timpul psihologic (bazat pe percepție).

Autor: Tomescu (căsătorită Codreanu), Adnana-Renatty

Titlul: Sonata și sonatina românească pentru pian în prima jumătate a secolului XX

Coordonator: Prof.univ.dr. Dan Buciu

Data susținerii: 28.10.2009

Scurtă prezentare:

Teza este structurată în trei părți și cuprinde patru capitole fundamentale precedate de un Argument. Cap.I – *Privire istorică asupra evoluției sonatei ca formă și gen* - este o sinteză a evoluției genului și formei de sonată pornind de la epoca barocă, trecând prin Clasicism, Romanticism, până la finele secolului XIX. Cap.II – *Evoluția muzicii românești în a doua jumătate a secolului XIX* - cuprinde în trei subcapitole aspecte ale evoluției fenomenului muzical în teritoriile române până la 1850, muzica în Transilvania, Principatele românești și România în a doua jumătate a secolului XIX. Cap.III – *George Enescu și compozitorii români*

ai primei jumătăți a secolului XX –selectează și întreprinde o cercetare asupra creației de sonate și sonatine pentru pian compuse în această perioadă de exonenții școlii muzicale românești, pornind de la Enescu și Jora, oprindu-mă asupra lui Lipatti, Silvestri, Filip Lazăr și încheind cu Marcel Mihalovici. Cap.IV – *Concluzii generale asupra sonatei și sonatinei românești pentru pian în prima jumătate a secolului XX* – însumează aspectele esențiale rezultate din demersul nostru muzicologic. Lucrarea se încheie cu un catalog în care sunt cuprinși toți compozitorii primei jumătăți a secolului XX care au abordat genul sonatei și sonatinei pentru pian.

Autor: Tsakadilis, Pavlos (Grecia)

Titlul: *Particularitățile evoluției lirei și muzicii populare ale grecilor din Pont (de la Marea Neagră)*

Coordonator: Prof.univ.dr. Sebastian Barbu Bucur

Data susținerii: 07.04.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea de față este structurată în patru capitole și cercetează evoluția unuia dintre „nepoții” lirei antice grecești - lira din Pont. Obiectivul secund al acestei lucrări l-a constituit investigarea repertoriului de bază al cântecelor populare și al dansurilor din Pont, ajungându-se, astfel, la concluzii generale asupra morfologiei acestor creații. De asemenea, se prezintă cadrul social și partea social-funcțională în cadrul căroră căpătau viață și valoare aceste cântece și dansuri, lucru ce va da posibilitatea de salvare, conservare, asigurare a drepturilor de autor și de transmitere pentru întreaga lume a unei părți importante a moștenirii cultural-etnice grecești - a «Tradiției muzicale a Pontului». Materialul analizat este structurat în diferite colecții și înregistrări, fiind prezentat sub forma notației muzicale europene. Prin această metodologie se realizează o cercetare bibliografică aprofundată cu scopul de a găsi variațiile cântecelor și dansurilor tradiționale din diferite regiuni ale Pontului -, în total în jurul a 600 de piese muzicale din Grecia, țările fostei Uniuni Sovietice și Turcia.

Autor: Ungureanu (căsătorită Kiss), Corina Daniela

Titlul: *Aspecte stilistice în creația pentru și cu pian a compozitorului Hans Werner Henze*

Coordonator: Prof.univ.dr. Valentina Sandu-Dediu

Data susținerii: 22.01.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea se dorește a fi o contribuție la conturarea profilului artistic, dar mai ales a creației pentru pian și cu pian, a compozitorului german Hans Werner Henze. Cercetarea explică științific sfera partiturilor de pian, muzica de cameră cu pian, părțile cu pian din *Requiem* și stilistica interpretării lucrărilor pentru pian. Studioul cuprinde, într-o primă parte, o cronologie a creației compozitorului în ansamblu, apoi gândirea muzicală a lui Hans Werner Henze, după care se concentrează către o analiză a muzicii pentru pian și a muzicii de cameră cu pian unde rolul pianului se va dezvălui nu numai ca parte componentă dar și cu impuls solistic. Rolul pianului solistic, dar și cu rol de acompaniament îl întâlnim și în partitura *Requiem*-ului, unde pianul conduce intens ideile muzicale. O parte esențială în încheiere este dedicată interpretării – muzica fiind nu numai un mesaj, parolă sau tendință, dar și o atracție creatoare de cunoaștere. Argumentele și analizele semnalate în această cercetare despre muzica pentru pian și cu pian a compozitorului Hans Werner Henze consider că au adus o valorizare atât a conceptului său componistic, cât și a stilisticii interpretative ce servesc ca o expresie adăugată reconcilierii artei pianistice și interpretării din perioada de după al doilea război mondial.

Autor: **Vîrtosu, Mihail**

Titlul: *Muzică și arte plastice. Sugestii și transferuri conceptuale*

Coordonator: Prof.univ.dr. Alexandru Leahu

Data susținerii: 21.01.2009

Scurtă prezentare:

Lucrarea analizează raporturile care s-au cristalizat între muzică și artele plastice, influențele reciproce, schimburile de idei, manifestările pe planul creației propriu-zise. Sunt analizate, de asemenea, premisele filozofice și consecințele estetice ale acestor intersecții între discipline artistice diferite.

Autor: Vlad, Cristian

Titlul: *Pădurea Domniței – balet într-un act și șase tablouri*

Coordonator: Prof.univ.dr. Adrian Iorgulescu

Data susținerii: 12.11.2009

Scurtă prezentare:

Ultimele decenii au propus ample dezbateri în legătură cu spectacolul muzical-coregrafic, ca domeniu interactiv, despre confluența artelor despre multidisciplinaritate, interdisciplinaritate și transdisciplinaritate. Legat de studiul sincretismului artelor spectacolului, și în urma parcurgerii definiției, putem concluziona că mai sunt multe de spus în privința îmbinării elementelor eterogene aparținând unor arte diferite, care se aflau în faze neevolute de dezvoltare și prin urmare mult prea puțin diferențiate - presupunând că această fuziune s-ar putea realiza de multe ori în condiții improprii, fără a fi luate în considerare particularitățile fiecăreia. Ceea ce l-a motivat pe autorul muzicii baletului feerie Pădurea Domniței a fost însă stabilirea a priori a unui reper, ca o constantă, numitor comun cu valoarea unei paradigme unificatoare. Așadar, cuceritoare a fost ideea identificării *mijloacelor de expresie* - la nivelul semnificantului, care revelează epicul, liricul, dramaticul (tragicul și burlescul), tipice muzicii și coregrafiei (eventual și artelor plastice), ce ar trebui să fie cuprinse într-un inventar sau catalog al condițiilor necesare și suficiente în planul tuturor parametrilor, - care să corespundă genurilor, speciilor și subspeciilor literare omonime (luate fiecare în parte), constituind poate o temă de reflecție pentru un viitor proiect de cercetare.

Autor: Vlădescu, Lucian-Virgilius

Titlul: *Jacques Offenbach – Personalitate marcantă a Teatrului liric francez în a doua jumătate a secolului XIX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Octavian Lazăr Cosma

Data susținerii: 28.10.2009

Scurtă prezentare:

Teza și-a propus să analizeze și să prezinte într-o dimensiune obiectivă personalitatea și creația compozitorului francez Jacques Ofenbach, care a marcat evoluția genului liric, numelui său fiindu-i asociată nașterea, dezvoltarea și apogeul unui gen nou, apreciat și

respectat, denumit operetă. Abordarea acestui subiect a fost stimulată de faptul că în bibliografia românească de specialitate nu există nici o monografie consistentă sau studiu analitic dedicat vieții și operei compozitorului francez. După un scurt capitol introductiv, dedicat ideilor de bază care au generat alegerea acestui subiect, teza prezintă pe rând o analiză a evoluției artei lirice în Franța de la origini până la jumătatea secolului al XIX-lea, continuând apoi cu trei capitole de mari dimensiuni în care sunt analizate personalitatea și opera lui Jacques Offenbach și sunt evidențiate premisele stilistice și estetice care au stat la originea noului gen, opereta, creat de compozitorul francez. Capitolele de final sunt dedicate concluziilor, prezentării catalogului operelor compozitorului, anexelor, bibliografiei consultate, un rezumat în limba engleză, precum și un DVD care conține fragmente din operele compozitorului francez, dirijate de autorul acestei teze de doctorat.

Autor: **Zamfir, Antoniu**

Titlul: *Chinonicul praznicar în muzica românească de tradiție bizantină – secolul XIX*

Coordonator: Prof.univ.dr. Sebastian Barbu Bucur

Data susținerii: 18.06.2009

Scurtă prezentare:

Chinonicul praznicar ca entitate distinctă, alături de chinonicul duminical este una dintre cele mai importante forme muzicale din clasa de compoziție a idiomului papadic și creația cu unul dintre cele mai înalte grade de reprezentabilitate înregistrat de tradiția manuscrisă la nivelul acestei categorii de cântări. În lucrarea de doctorat se optează numai pentru repertoriul românesc din secolul al XIX-lea în noua grafie, în care sunt incluse atât lucrările compuse de psalții români ai vremii, cât și de traducerile acestora din literatura psaltică grecească. Deoarece numărul de chinonice praznicare este deosebit de mare, pe parcursul lucrării se urmărește metodologico-analitic evoluția și circulația acestei forme muzicale bisericești în manuscrisele existente în două mari focare românești de cultură: Biblioteca Academiei Române și Biblioteca Schitului Românesc Prodromu de la Muntele Athos, având ca principale repere cele 10 mari Praznice Împărătești din cursul anului bisericesc. În cea de a treia parte a lucrării sunt supuse analizei 10 chinonice praznicare, anterior inserate în lucrare atât în forma originală manuscrisă cât și în transcriere guidonică.